
VELUX®
Dagslys som åpner
opp for naturen

Projekt data

Kunde:	Privat
Arkitekt:	Helena Nyholm, Sesam Arkitekter
Lokation:	Vittsjö, utenfor Hässleholm
År:	2019
Fotograf:	Lars Hauschildt

Kotten ligger i utkanten av Vittsjö i Skåne, på en naturskjønn tomt ved en innsjø. Huset er plassert i et rolig område, omgitt av fritidsboliger og helårsboliger.

Her fikk Helena Nyholm fra Sesam Arkitekter oppdraget med å tegne et hus som i utgangspunktet var ment for utleie. I stedet for å følge byggherrens første forslag, valgte hun å ta utgangspunkt i stedets egne forutsetninger. Resultatet er et hus som følger og respekterer naturen – hvor dagslyset leder besøkende, både for å lyse opp rommene og for å skape avstand til hverdagens stress.

Å la stedet få plass

Helena Nyholm er arkitekt og daglig leder i Sesam Arkitekter i Kristianstad. Hun husker godt sitt første møte med tomten i Vittsjö i 2019:

"Det var ingenting her før dette huset ble bygget. En liten åpning mellom de andre bygningene i området. Dette var blåbærlyngens og furutrærnes sted."

Området er preget av stillhet og natur. Tomten strekker seg helt ned til vannet. Beliggenheten passet byggherrene godt – de ønsket et sted som kunne tilby ro og naturnære opplevelser.

“Da jeg kom hit første gang, ble jeg fascinert av blåbærlyngen, furutrærne med sine grove stammer og de små konglene jeg fant på bakken. Jeg ønsket å fange konglens form, struktur og tekstur.”

Helena Nyholm, Arkitekt

Deres visjon var å bygge et utleiehus. Med bakgrunn fra hotellbransjen ønsket de å skape noe som kunne fylle samme funksjon, men i en mer intim og mindre skala. De så potensialet i Vittsjö. Sjøtomten var viktig, men også nærheten til togforbindelsen.

“Et av kriteriene deres var at man skulle kunne ta tog og gå maks 15 minutter for å nå huset. Det er mulig i Vittsjö.”

Byggherren hadde en tydelig idé om hva de ønsket: Et moderne, hvitpusset hus med store glassflater mot innsjøen. I tillegg ønsket de et nærmest vedlikeholdsfritt hus – ingen plen, ingen maling av fasade og ingen vinduspussing.

Et rolig tilfluktssted for familier eller venner som ønsker en pause fra hverdagen. Helena Nyholm hadde imidlertid en annen visjon:

“Furutrær og blåbærlyng trives ikke sammen med hvitpussede hus. De trengte et hus som kunne snakke til dem.”

I stedet for å følge byggherrens opprinnelige idé, tegnet Helena et forslag basert på elementene som definerte stedet.

Forventningen om et hvitt, glassdominert hus ble møtt med et motforslag som tok utgangspunkt i stedets organiske karakter. Allerede ved første presentasjon ble den hvite pussen lagt bort til fordel for en ‘kongle’ i naturmaterialer.

“De aksepterte forslaget fra første skisse. Etter det har jeg nesten ikke endret noe.”

“Jeg har et veldig nært samarbeid med entreprenøren, og vi trives godt sammen. Men han bannet nok en del over at maskiner ikke var tillatt.”

Helena Nyholm, Arkitekt

Malt med naturens pensler

Før Kotten ble bygget, var tomten bar – ved siden av andre hus, mot en innsjø, omgitt av furutrær og blåbærlyng. For Helena var inngangen åpenbar:

“Da jeg kom hit første gang, var det helt tydelig at naturen skulle få spille hovedrollen.”

Dette kommer tydelig til uttrykk i både materialvalg og strukturer. Det mest fremtredende eksempelet er fasaden, inspirert av konglens form og tekstur.

Den skjellete fasaden er laget av sedertre – et formstabilt materiale med god motstandsdyktighet mot råte og med svært lavt vedlikeholdsbehov. Den aromatiske duften har også en naturlig avskrekkende effekt på skadedyr.

Over tid har sedertreet fått en naturlig grå patina, men materialets unike egenskaper bevares selv om uttrykket endrer seg.

Blåbærlyngen som dekker store deler av tomten, har også preget konstruksjonen. For å etterlate så få spor som mulig er huset bygget på søyler. Dette gjør at vegetasjonen kan fortsette under huset, og gir samtidig inntrykk av at bygningen nesten svever over bakken.

Blåbærlyngen var en utfordring for entreprenøren. Helena stilte krav om at ingen maskiner fikk kjøre inn på tomten. Alt materiale – inkludert tunge vinduspartier – måtte bæres manuelt.

Før byggestart ble arborister engasjert for å pleie furutrærne. Døde greiner ble fjernet, og enkelte trær som ikke trivdes ble tatt bort, slik at resten kunne vokse seg sterke og vakre – i samspill med huset.

Naturen setter også sitt preg på interiøret. Vegger og tak er laget av svensk gran fra Norrland, hvor trærne vokser langsomt. Gulvene er av eik, delvis saget på et lokalt sagbruk utenfor Vittsjö.

Samtidig er Kotten utformet for komfort og avslapning.

"Innvendig er huset ganske moderne, med moderne kjøkken og fliser på badene. Man skal kunne nyte oppholdet, men fortsatt ha den komforten man er vant til hjemme."

En transformasjon gjennom lys

Ankomsten til Kotten skjer via en opphøyd gangbro som leder over blåbærlyngen og frem til inngangen. Gangbroen fortsetter gjennom huset og videre ut på den andre siden, hvor utsikten mot innsjøen åpner seg. Derfra kan man bevege seg ned mot vannet og til slutt ende i sjøen.

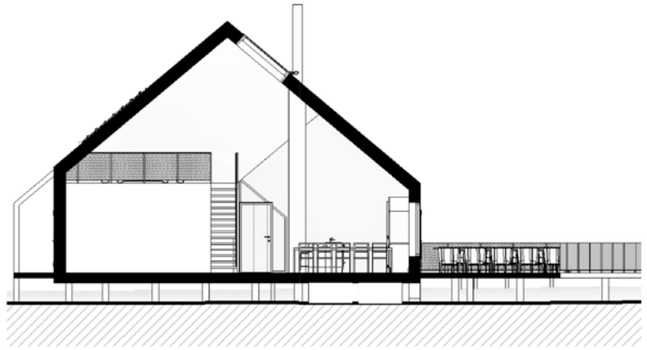
Men la oss bli inne. Å tre inn i Kotten kan sammenlignes med å gå inn i et kirkerom. Med en takhøyde på syv meter oppstår en nesten sakral stemning.

"Takvinduene spiller en avgjørende rolle. De vender mot nord og gir et klassisk atelierlys – et mykt lys uten harde kontraster som løfter hele rommet."

De nordvendte takvinduene gir usedvanlig mye dagslys, også på grå novemberdager. I løpet av dagen er det sjelden behov for kunstig belysning.

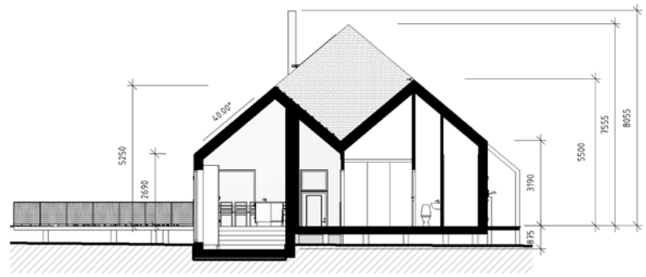
“Jeg tror mennesker har godt av å kunne se opp – mot trærne eller stjernene. Det gjør noe med oss. Vi blir en del av noe større.”

Helena Nyholm, Arkitekt

SEKTION D

1 : 100

SEKTION C

1 : 100

Et mål i skissearbeidet var å tilby bevisste blikk mot naturen. Husets største vindu rammer inn utsikten mot innsjøen, men det å løfte blikket oppover er kanskje det viktigste.

“Vi er vant til å se rett frem. Men her, med den store takhøyden, løfter man automatisk blikket – og ser et levende bilde.”

Furutrærne rundt Kotten tegner seg mot himmelen og svaier lett i vinden.

For å supplere dagslyset samarbeidet Helena med en lysdesigner. Målet var å integrere belysningen slik at den var diskret og funksjonell, tilpasset ulike stemninger.

“Om kvelden trenger vi det varme, hyggelige lyset. Takbelysningen er mer nøytral og gir en behagelig grunnbelysning.”

Helena Nyholm, Arkitekt

Fra skisse til virkelighet

Når Helena Nyholm besøker Kotten noen år etter ferdigstillelsen, har hun bare gode minner. Byggherren ga henne full tillit til å realisere visjonen. Fasaden i sedertre har eldet naturlig og smelter i dag enda bedre inn i landskapet.

"Tre er et naturlig materiale som eldes naturlig. Men da jeg valgte farge på ytterdøren, tok jeg utgangspunkt i hvordan fasaden så ut da den var ny. I dag har den fått en helt annen nyanse ..."

Ellers er hun svært fornøyd – og det er hun ikke alene om.

"Da huset stod ferdig, ble byggherrene så forelsket at de ikke klarte å leie det ut. De beholdt det for seg selv i noen år. Nå deler de det også med andre."

VELUX Norge AS
Gjerdrumsvei 10G
0484 Oslo

www.velux.no

VELUX®

Transforming Spaces

© 2026 VELUX GROUP © VELUX AND THE RED VELUX LOGO ARE REGISTERED TRADEMARKS USED UNDER LICENCE BY THE VELUX GROUP